

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W TOMASZOWIE LUBELSKIM
w 2013 ROKU**

- Tomaszów Lubelski, kwiecień 2014-

WSTĘP

- I. FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TOMASZOWIE LUBELSKIM**
- II. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ**
- III. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ POWIATU Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ**
- IV. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ POWIATU Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**
- V. WDRAŻANIE PROJEKTU FINANSOWANEGO Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**
- VI. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE NA 2014 ROK**

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim, zwane dalej Centrum, jest jednostką organizacyjną powiatu.

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wprowadzająca daleko idące zmiany w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa wyłączyła z systemu pomocy społecznej zadania z zakresu organizowania dla dzieci pozbawionych właściwej opieki w środowisku rodzinnym innego, zastępczego środowiska wychowawczego, zmieniła typologię rodzin zastępczych i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ustawodawca wprowadził nowe zasady finansowania rodzinnej pieczy zastępczej i dał samorządom powiatowym możliwość większego niż dotychczas finansowego wspierania rodzin zastępczych.

Zmiany w prawie spowodowały, że Centrum stało się jednostką realizującą wiele zadań określonych w wielu aktach prawnych. Będąc w dalszym ciągu jednostką organizacyjną pomocy społecznej, Centrum jest równocześnie jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz realizuje zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej. Ponadto pozyskuje środki Europejskiego Funduszu Społecznego, rozszerzając swoje zadania o instrumenty aktywnej integracji w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Dodatkowo realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, określone w programach PFRON, takich jak Program Wyrównywania Różnic Między Regionami oraz pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.

I. FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TOMASZOWIE LUBELSKIM

1. Podstawy prawne funkcjonowania Centrum

Centrum zostało utworzone na mocy Uchwały Nr III/17/99 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 29 stycznia 1999r. i jest jednostką budżetową Powiatu Tomaszowskiego w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Centrum realizuje zadania własne powiatu, zadania zlecone samorządom przez administrację rządową oraz inne zadania określone w odrębnych ustawach.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 52 Starosty Tomaszowskiego z dnia 8 grudnia 2011 roku Centrum wyznaczone zostało od 1 stycznia 2012 roku na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu tomaszowskiego. Działalność Centrum regulują następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /Dz.U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm./ oraz akty wykonawcze.
2. Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim przyjęty Uchwałą Nr XIV/162/2012 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 26 marca 2012 roku.
3. Regulamin organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim przyjęty Uchwałą Nr 202/2012 Zarządu Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 31 lipca 2012 roku.

Ponadto Centrum realizuje zadania określone w:

1. Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. z 2013 roku, poz. 135 z późn. zm./ wraz z aktami wykonawczymi,
2. Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm./ wraz z aktami wykonawczymi,

3. „Zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 -2013”, opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.
4. „Programie wyrównywania różnic między regionami II”, przyjętym uchwałą nr 9/2009 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 17 marca 2009 roku.
5. Pilotażowym programie „Aktywny samorząd”, przyjętym uchwałą nr 3/2012 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 28 marca 2012 roku.

Centrum przy realizacji zadań współdziałało z jednostkami organizacyjnymi powiatu, z organami administracji rządowej, organami samorządów terytorialnych i ich jednostkami, sądami właściwymi w sprawach rodzinnych i nieletnich, organizacjami pozarządowymi, kościołami oraz innymi podmiotami.

2. Struktura organizacyjna, system pracy, kadra

Centrum opiera się na strukturze przyjętej w regulaminie organizacyjnym uchwalonym przez Zarząd Powiatu Uchwałą Nr 202/2012 z dnia 31 lipca 2012 roku. W strukturze Centrum utworzono następujące komórki organizacyjne:

1. Dział do spraw pomocy społecznej i pieczy zastępczej, w którym utworzono Zespół do spraw pieczy zastępczej,
2. Dział do spraw rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,
3. Dział do spraw obsługi finansowej.

Obsadę kadrową Centrum w 2013 roku stanowiło 13 osób zatrudnionych na 13 etatach, w tym:

- 1) dyrektor Centrum,
- 2) kierownik Działu ds. pomocy społecznej i pieczy zastępczej,
- 3) dwóch starszych specjalistów pracy socjalnej, spośród których jeden realizował zadania doradcy ds. osób niepełnosprawnych,
- 4) dwóch starszych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 5) inspektor realizujący zadania koordynatora projektu systemowego,
- 6) referent,
- 7) główny księgowy,
- 8) starszy księgowy,
- 9) dwóch pracowników na stanowisku pomoc administracyjna,
- 10) kierowca- zaopatrzeniowiec.

Kadra to specjaliści, którzy oprócz niezbędnych kwalifikacji posiadają również szereg dodatkowych specjalizacji i uprawnień. W 2013 roku 3 osoby odbywały staż w ramach przygotowania zawodowego oraz organizowane były praktyki studenckie dla studentów szkół wyższych.

3. Budżet Centrum

Działalność Centrum finansowana jest z budżetu powiatu, Unii Europejskiej, dotacji celowych z budżetu państwa, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz innych źródeł. Centrum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach obowiązujących w samorządowych jednostkach budżetowych.

W 2013 roku budżet wyniósł 3 719 515,21 zł, na planowane 3 820 357,95 zł, co stanowi 97,36 % planu. W stosunku do budżetu zrealizowanego w 2012 roku, który wyniósł 3 808 452,56 zł, budżet w 2013 roku był mniejszy o kwotę 88 937,35 zł.

W 2013 roku Centrum podczas realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wydatkowało środki pozabudżetowe a przyznane dla powiatu tomaszowskiego przez

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wykorzystano łącznie kwotę 2 079 928,00 zł i w stosunku do 2012 roku, w którym wydatkowano kwotę 2 713 803,00 zł, jest to kwota niższa o kwotę 633 875,00 zł.

Wydatkowano również środki finansowe z PFRON na realizację pilotażowego programu Aktywny Samorząd w wysokości 200 043,54 zł.

II. SPRAWOZADANIE Z REALIZACJI ZADAŃ POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawa prawna do realizacji zadań pomocy społecznej

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na samorządy wszystkich szczebli obowiązek realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Wśród tych zadań są zadania własne oraz zlecone. Zadania pomocy społecznej w powiatach, zgodnie z art.112 wyżej powołanej ustawy, wykonują powiatowe centra pomocy rodzinie. Centrum realizuje zadania zawarte w art. 19 oraz art. 20 ustawy.

2. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami oraz koordynacja realizacji strategii

„Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tomaszowskim na lata 2007 – 2015” została przyjęta przez Radę Powiatu w Tomaszowie Lubelskim Uchwałą Nr VI/47/07 z dnia 25 czerwca 2007 roku. Za cel generalny Strategii uznano: dążenie do zintegrowanego, efektywnie działającego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych występujących wśród mieszkańców powiatu tomaszowskiego. W Strategii określone zostały kierunki działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych oraz zadania programowe określające wsparcie dla różnych grup mieszkańców, sposoby ich osiągnięcia oraz realizatorów.

Realizacja Strategii jest stale monitorowana. Ocena poszczególnych działań realizowanych w ramach celów pośrednich jest dokonywana corocznie, przez zespół wdrażający i koordynujący Strategię, co pozwala na bieżące śledzenie stopnia ich wykonania oraz wprowadzenie korekt lub zmian.

W celu aktualizacji Strategii zespół przeprowadził analizę dokumentu i zaproponował zmiany dotyczące dostosowania jej do obowiązujących norm prawnych oraz aktualnej sytuacji społecznej. Na tej podstawie opracowany został projekt zmian do Strategii, który został przedłożony pod obrady Rady Powiatu.

Raport z realizacji w 2013 roku Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tomaszowskim stanowi Załącznik Nr 1 do sprawozdania.

3. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa

Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, rodzinne, w tym pedagogiczne, socjologiczne, socjalne, medyczne) świadczone było przez pracowników merytorycznych Centrum, radcę prawnego, a także przez kadrę Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim oraz Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Tyszowcach. Łącznie w 2013 roku wsparciem w tej formie objęto 1067 osób, którym udzielono łącznie 4887 porad. Najwięcej osób skorzystało z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego. Centrum udzieliło specjalistycznego poradnictwa łącznie 466 osobom i rodzinom, z czego poradnictwa rodzinnego udzielono 297 osobom, w tym dla rodzin z osobą niepełnosprawną, pedagogicznego 100 rodzinom i prawnego 69 osobom.

Poradnictwo Centrum dotyczyło głównie poradnictwa w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, pozbawienia władzy rodzicielskiej, uzyskania lub podwyższenia alimentów, procedury adopcyjnej, uregulowania kontaktów z dziećmi, zasad umieszczania w placówkach socjoterapeutycznych, opieki nad osobą niepełnosprawną, obowiązujących przepisów z zakresu zabezpieczenia społecznego oraz prawa rodzinnego i opiekuńczego, postępowania w sytuacji uzależnienia od alkoholu członka rodziny, procedur obowiązujących podczas ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej i świadczenia rodzinne, praw osób niepełnosprawnych, postępowania przed sądem w sprawach związanych z ustanowieniem kurateli lub opieki prawnej, postępowania w ZUS, KRUS w sprawie ustalenia niepełnosprawności, systemie zabezpieczenia dla osoby chorej psychicznie, jej uprawnień i możliwości leczenia, poradnictwa w zakresie projektu systemowego oraz źródeł pomocy dla rodzin osób odbywających karę pozbawienia wolności.

3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze

W 2013 roku do Centrum wpłynęły 2 wnioski o udzielenie pomocy na kontynuowanie nauki dla osób opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Udzielało pomocy tym osobom wypłacając 8 świadczeń na łączną kwotę 3 952,80 zł.

4. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mającym trudności w integracji ze środowiskiem

Osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem po opuszczeniu różnego typu placówek udzielana jest pomoc. Prowadzona jest praca socjalna mająca na celu usamodzielnienie wychowanków. Działania podejmowane na ich rzecz w ramach aktywizacji edukacyjnej, zawodowej i społecznej mają przyczynić się do podniesienia ich szans na rynku pracy i w środowisku lokalnym. Pomoc polega również na przyznawaniu świadczeń i pomocy materialnej zgodnie z przepisami prawa.

5. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, umieszczanie w nich skierowanych osób oraz nadzór nad ich działalnością

W powiecie tomaszowskim funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Tyszowcach, przeznaczony dla 168 osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych fizycznie. Centrum współpracuje z Domem na zasadzie doradztwa, umieszcza w Domu osoby skierowane przez gminy oraz prowadzi nadzór nad działalnością merytoryczną placówki.

Na koniec 2013 roku w Domu przebywało 108 osób, w tym 44 osoby przebywające na podstawie przepisów sprzed 2004 roku oraz 64 osoby, skierowane przez gminy na podstawie przepisów obowiązujących od 01.01.2004 roku. W 2013 roku Centrum umieściło 14 osób skierowanych przez gminy. 5 osób zostało wypisanych, 18 zmarło. Łącznie w 2013 roku Centrum wydało 21 decyzje o umieszczeniu oraz decyzje o zmianie odpłatności za pobyt

w Domu osób przebywających na podstawie przepisów sprzed 2004 roku. Wykonany budżet jednostki na 2013 roku to kwota 3 580 535,39 zł

Dom spełnia wymagania określone standardem oraz świadczy usługi na wysokim poziomie. Pomimo tego oraz mimo prowadzonej akcji promującej Dom, współpracy z innymi podmiotami, a także udzielania osobom indywidualnym poradnictwa w zakresie kierowania do DPS od 2004 roku systematycznie zmniejsza się liczba mieszkańców Domu. Jest to wynik przewagi ubywania mieszkańców w wyniku naturalnych procesów nad ich przybywaniem na podstawie niewystarczającej liczby skierowań wydawanych przez gminy. Niejednolity sposób finansowania pobytu mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej i pobliskim Zakładzie Opiekuńczo- Lecznicznym powoduje, że gminy wybierają skierowanie do nieodpłatnej dla nich formy, jaką jest pobyt w Zakładzie. W wyniku tego Dom Pomocy Społecznej w Tyszowcach posiada dużą liczbę miejsc wolnych, na które nie ma nowych skierowań.

Informacja o działalności Domu stanowi Załącznik Nr 2 do niniejszego sprawozdania.

6. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz nadzór nad ich działalnością

Zgodnie z diagnozą potrzeb na terenie powiatu tomaszowskiego nie występuje zapotrzebowanie na tego typu usługi. Jednocześnie aktualnie nie ma możliwości pozyskania jakichkolwiek środków zewnętrznych na finansowanie zadania.

7. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej oraz nadzór nad działalnością

Na terenie powiatu funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim. Centrum współpracuje z OIK na zasadzie doradztwa metodycznego oraz prowadzi nadzór merytoryczny nad jego działalnością. OIK prowadzi interwencję kryzysową, której celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności społecznej. Z usług OIK skorzystało łącznie 375 osób, którym udzielono 1589 porad. Wykonany budżet jednostki na 2013 roku to kwota 205 273,52 zł. Dodatkowo 20 000,00 zł wykorzystane zostało na realizację Programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy.

Informacja o działalności OIK stanowi Załącznik Nr 3 do niniejszego sprawozdania.

8. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach

Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach prowadzone było przez wszystkich pracowników Centrum. Informacje udzielane mieszkańcom powiatu dotyczyły głównie: uprawnień przysługujących podczas ubiegania się o wsparcie w instytucjach pomocy społecznej, procedur rozpatrywania wniosków i kryteriów uprawniających do tego typu świadczeń, możliwości ubiegania się przez osoby niepełnosprawne o dofinansowanie do zakupu niezbędnych przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego, zasad korzystania z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, procedur rozpatrywania wniosków o likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, możliwości ubiegania się w PZON, ZUS, KRUS o wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych lub o niezdolności do pracy, oraz procedury odwoławczej od tych orzeczeń, możliwości ubiegania się o świadczenia określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych, przepisów dotyczących kierowania

i ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, możliwości korzystania ze środków UE w ramach projektu systemowego „Aktywność szansą rozwoju”.

Udzielanie informacji nie jest stale ewidencjonowane ze względu na to, że jest to czynność czasochłonna i przy tak dużej liczbie osób korzystających z wsparcia Centrum nie jest możliwa do wykonania. Informacje udzielane są klientom zgłaszającym się do jednostki, jak również telefonicznie.

9. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu

Zadanie realizowane jest we współpracy z innymi podmiotami. W 2013 roku zorganizowano 4 szkolenia i spotkania dla pracowników i kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej:

1. „Zadania i kompetencje ośrodków pomocy społecznej w świetle zmieniających się przepisów prawa”. Szkolenie odbyło się 5 marca 2013 r. Udział wzięło 46 osób z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu tomaszowskiego.
2. „Zasady realizacji staży w ramach Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2 POKL”. Szkolenie odbyło się 4 kwietnia 2013 r. Udział wzięły 23 osoby z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu tomaszowskiego.
3. „Wytyczne i Plany Działania na rok 2014 w ramach PO KL”. Spotkanie doradcze z przedstawicielami ROPS w Lublinie dotyczące projektów systemowych. Szkolenie odbyło się 25 września 2013 r. W szkoleniu uczestniczyło 20 osób z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu tomaszowskiego.
4. We współpracy z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim Delegaturą w Zamościu oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim zorganizowano konferencję dla dyrektorów, kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Spotkanie odbyło się 7-8 listopada 2013 roku. W konferencji udział wzięło ok. 130 osób.

10. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu

Doradztwo metodyczne realizowane przez Centrum skierowane było do kierowników i pracowników placówek pomocy i integracji społecznej oraz podmiotów współpracujących z Centrum. Do końca 2013 roku udzielono łącznie 53 doradztwa na tematy dotyczące procedur, zasad i przepisów obowiązujących w/w jednostki.

11. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych

Realizując to zadanie Centrum podejmowało następujące działania:

- 1) We współpracy z Kuratorium Oświaty w Lublinie oraz ośrodkami pomocy społecznej zorganizowano wypoczynek dla dzieci z terenu powiatu tomaszowskiego. W 2013 roku 140 dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 15 lat z rodzin najuboższych skorzystało z wypoczynku letniego, w ramach którego zorganizowano 2 turnusy dla 100 osób w Trzcinity oraz 1 turnus dla 40 osób w Muszynie. Wzorem lat ubiegłych Centrum zajmowało się rekrutacją, kompletowaniem dokumentacji oraz kontaktami z ośrodkami i rodzicami. Wydelegowany pracownik Centrum był również obecny w czasie wyjazdu i przyjazdu dzieci na wszystkie zorganizowane turnusy.
- 2) Centrum będąc Członkiem Stowarzyszenia Centrum, skupiającego powiatowe centra pomocy rodzinie z całej Polski reprezentuje interesy pomocy społecznej szczebla powiatowego, a także czynnie uczestniczy w konsultacjach dotyczących tworzenia praw z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych i pieczy zastępczej.

W 2013 roku odbyły się 2 Ogólnopolskie Fora organizowane przez Stowarzyszenie, w których uczestniczyli przedstawiciele Centrum.

- 3) Dwóch pracowników Centrum w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie włączonych jest w skład Zespołów interdyscyplinarnych powołanych przez Wójta Gminy Tomaszów Lubelski oraz Burmistrza Tomaszowa Lubelskiego. W 2013 roku każdy z przedstawicieli Centrum uczestniczył w 4 spotkaniach Zespołu.
- 4) Centrum opracowało i realizowało programy wynikające z założeń „Powiatowej Strategii rozwiązywania problemów społecznych powiatu tomaszowskiego na lata 2007 - 2015” tj. Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tomaszowskim na lata 2011-2015”, „Program Wspierania Dziecka i Rodziny w Powiecie Tomaszowskim na lata 2011-2015” oraz „Program Aktywności Lokalnej powiatu tomaszowskiego na lata 2009 – 2013”.
- 5) Centrum włączało się w realizację „Programu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie tomaszowskim na lata 2008 – 2013”, którego koordynatorem był OIK.
- 6) Na zaproszenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dwóch przedstawicieli Centrum uczestniczyło w obchodach Światowego Dnia Pracy Socjalnej połączonego z uroczystym pokazem premierowego odcinka serialu „Głęboka Woda”.
- 7) Centrum włączyło się w organizowaną przez Prokuraturę Rejonową w Tomaszowie Lubelskim akcję „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem”. Podczas akcji przedstawiciel Centrum w siedzibie Prokuratury udzielał informacji o zadaniach wchodzących w zakres działalności Centrum.
- 8) Przedstawiciele Centrum uczestniczyli w obchodach Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną.
- 9) Pracownicy Centrum uczestniczyli w Dniach Promocji Zdrowia organizowanych przez Urząd Miasta w Tomaszowie Lubelskim.
- 10) Centrum aktywnie przyłączyło się do akcji PCK Oddziału Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim „Wielkanoc z PCK” i prowadziło zbiórkę żywności dla najbardziej potrzebujących mieszkańców powiatu tomaszowskiego.
- 11) Centrum współpracowało również z PCK i OPS w Lubyczy Królewskiej w zbiórce żywności i odzieży dla rodziny cudzoziemców dotkniętych zdarzeniem losowym.

12. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

W okresie od 01.01.2013 roku do dnia 31.12.2013 roku Centrum przekazywało sprawozdania w wersji elektronicznej przy wykorzystaniu systemu informatycznego SAC, posiadających akceptację Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Sprawozdania z realizacji zadań, zarówno okresowe jak i jednorazowe przekazywane były do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz bezpośrednio do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Sprawozdania sporządzali merytoryczni pracownicy Centrum. Jednocześnie wypełniając zapisy znowelizowanej ustawy o pomocy społecznej w 2013 roku Centrum przedłożyło Radzie Powiatu a następnie Sejmikowi Województwa Lubelskiego „Ocenę zasobów pomocy społecznej na rok 2012 dla powiatu tomaszowskiego”, która zastąpiła dotychczas sporządzany bilans potrzeb pomocy społecznej.

13. Sporządzanie sprawozdawczości, informacji, analiz, raportów z realizowanych zadań

Centrum sporządza w/w dokumenty z realizowanych zadań na potrzeby Rady i Zarządu Powiatu, Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, Komisji Budżetu,

Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Marszałka Województwa Lubelskiego oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, Wojewody Lubelskiego oraz Wydziału Polityki Społecznej, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Oddziału Lubelskiego PFRON, Wojewódzkiego Urzędu Pracy i innych w zależności od potrzeb.

14. Sporządzanie i przedstawienie Radzie Powiatu corocznego sprawozdania Centrum oraz wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Wypełniając zapis ustawy w dniu 27.05.2013 roku Centrum przedłożyło Radzie Powiatu w Tomaszowie Lubelskim sprawozdanie z działalności w 2012 roku wraz z wykazem potrzeb na 2013 rok.

15. Sporządzanie i przedstawienie Radzie Powiatu corocznej oceny w zakresie pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej obejmującą w szczególności: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący; a także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy

W 2013 roku tutejsze Centrum sporządziło ocenę zasobów pomocy społecznej, która zastąpiła wcześniej przygotowywany przez jednostki samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej. Sporządzona ocena została przedstawiona Radzie Powiatu w Tomaszowie Lubelskim 30 kwietnia 2013 roku, a następnie została przekazana za pośrednictwem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie do Sejmiku Województwa Lubelskiego. Ocena wraz z rekomendacjami ma stanowić podstawę planowania budżetu na następny rok, a co za tym idzie ma umożliwić określenie poziomu zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w sferze pomocy społecznej oraz wskazać niezbędne działania do ich zapewnienia.

16. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

W okresie od stycznia do grudnia 2013 roku na terenie powiatu tomaszowskiego nie przebywali cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

17. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz nadzór nad ich działalnością

Zadanie to jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat. Ośrodek Wsparcia w Tomaszowie Lubelskim funkcjonuje jako jednostka pomocy społecznej typu dziennego, prowadzona na zlecenie powiatu przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelskim. Ośrodek utworzony został w 2007 roku. W 2009 roku w drodze konkursu powierzono Stowarzyszeniu jego prowadzenie od 2010 roku na kolejne 5 lat. Ośrodek przeznaczony jest dla osób z zaburzeniami psychicznymi typu B (upośledzenie umysłowe). W analizowanym okresie z usług Ośrodka korzystało łącznie 25 uczestników. Na działalność Ośrodka w 2013 roku z wydatkowano łącznie 246 819,92 zł, z czego z dotacji samorządu wydatkowano kwotę 241 000,00 zł, określoną w aneksie do umowy zawartej pomiędzy powiatem tomaszowskim a Stowarzyszeniem. W 2013 roku wydano łącznie 57 decyzji o skierowaniu oraz decyzji naliczających opłatę za korzystanie z usług Ośrodka.

Informacja o działalności Ośrodka stanowi Załącznik Nr 4 do niniejszego sprawozdania.

18. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

W ramach zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powstał Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach. Jest to zadanie powiatu z zakresu administracji rządowej. Placówka zapewnia całodobowe, okresowe schronienie ofiarom i świadkom przemocy domowej oraz świadczy specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, pedagogiczne, terapeutyczne, socjalne i podstawowe medyczne na rzecz tych osób. Centrum współpracuje z SOW na zasadzie doradztwa metodycznego. Budżet SOW w 2013 roku wyniósł 373 000,00zł. Z pobytu w Ośrodku skorzystało 98 osób. Ponadto 128 osobom z terenu powiatu udzielono pomocy w ramach poradnictwa specjalistycznego.

Informacja o działalności SOW stanowi Załącznik Nr 5 do niniejszego sprawozdania.

Innym działaniem wynikającym z w/w Programu jest realizacja „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc”. Działanie jest finansowane ze środków budżetu państwa i realizowane przez OIK w Tomaszowie Lubelskim. W 2013 roku na realizację programu wydatkowano kwotę 20 000 zł.

III. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ POWIATU Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 roku, poz. 135 z późn. zm.), wprowadzająca daleko idące zmiany w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa wyłączyła z systemu pomocy społecznej zadania z zakresu organizowania właściwej opieki dzieciom pozbawionym tej opieki w środowisku rodzinnym, zmieniła typologię rodzin zastępczych i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ustawa wprowadziła nowe zasady finansowania rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej Starosta Tomaszowski wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim, które zarządzeniem Starosty nr 52 z dnia 8 grudnia 2011r. wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu tomaszowskiego. Za prawidłową realizację zadań odpowiada wyodrębniony w Dziale ds. pomocy społecznej i pieczy zastępczej Zespół do spraw pieczy zastępczej.

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych

Powiatowy program dotyczący rozwoju pieczy zastępczej opracowany zostanie w drugiej połowie 2014 roku. Program może być uchwalony na podstawie zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, który umieszczony został w dziale VI niniejszego sprawozdania.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Pieczę zastępczą organizuje powiat. Sprawowana jest

w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Wszystkie dzieci z powiatu tomaszowskiego przebywające w pieczy zastępczej zostały umieszczone na podstawie orzeczeń sądu. Głównymi powodami umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych są najczęściej: bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, uzależnienia rodziców, pobyty rodziców za granicą. Na terenie powiatu tomaszowskiego w 2013r. funkcjonowało 59 rodzin zastępczych, w których wychowywało się 82 wychowanków. Szczegółowo obrazują to tabela nr 1.

Tabela 1. Rodzaje rodzin zastępczych w powiecie tomaszowskim

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
Spokrewnione (dziadkowie i rodzeństwo)	42	58
Niezawodowe	16	21
Zawodowe	1	3
Łącznie	59	82

W 2013r. na terenie powiatu powstało 12 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 12 dzieci. Jednocześnie w wyniku prowadzonej pracy w ciągu roku sprawozdawczego 4 rodziny zastępcze zostały rozwiązane, gdyż 7 dzieci w nich przebywających powróciło pod opiekę rodziców. Jeden wychowanek zmienił rodzinę zastępczą, z uwagi na fakt, że dotychczasowy opiekun nie chciał nadal sprawować nad nim opieki. Jeden wychowanek został umieszczony w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Łodzi i tam zabezpieczono mu pieczę zastępczą. Ośmiu wychowanków rodzin zastępczych usamodzielniało się, a 6 spośród nich kontynuuje naukę i korzysta z pomocy finansowej przeznaczonej na ten cel.

Na rodzinną pieczę zastępczą w powiecie tomaszowskim w 2013r. wydatkowano kwotę 614 275 zł. Szczegółowo przedstawia to tabela nr 2.

Tabela 2. Wydatki na rodzinną pieczę zastępczą w powiecie tomaszowskim w 2013r. w zł

Rodzaj świadczenia	Rodziny zastępcze spokrewnione		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe	
	Liczba świadczeń	Wydatki	Liczba świadczeń	Wydatki	Liczba świadczeń	Wydatki
Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych	565	335917	197	183801	60	60000
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	36	6857	24	4800	37	7400
Świadczenia jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	4	8000	3	7500	-	-
Łącznie	605	350774	224	196101	97	67400

Dla każdego z wychowanków pieczy zastępczej przygotowywano plan pomocy, we współpracy z asystentem rodziny/ pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pochodzenia dziecka, rodziną zastępczą i innymi osobami

działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Rodzinom zastępczym udzielano pomocy w realizacji zadań wynikających z ustawy o pieczy zastępczej (art.40.1). Dla każdej rodziny zastępczej prowadzono odrębną dokumentację. Praca z rodzinami zastępczymi i członkami tych rodzin była prowadzona zarówno w ich miejscu zamieszkania jak i w siedzibie Centrum. Wszystkim rodzinom zastępczym zapewniono dostęp do specjalistycznej pomocy dla umieszczonych w nich dzieci, głównie psychologicznej i pedagogicznej. Współpracowano w tym zakresie z pedagogami szkolnymi, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Tomaszowie Lubelskim.

Dzieci pochodzące z terenu powiatu tomaszowskiego przebywają również w rodzinach zastępczych w powiatach na terenie całego kraju. Powiat finansuje koszty pobytu dzieci w tych rodzinach na podstawie zawartych porozumień, co obrazuje tabela nr 3.

Tabela 3. Porozumienia z innymi powiatami

Lp.	Nazwa powiatu	Liczba umieszczonych dzieci	Wydatki w zł
1	Miasto Przemyśl	3	59380,76 zł
2	Powiat Złotowski	1	3 755,04 zł
3	Powiat Biłgorajski	1	14 400,00 zł
4	Powiat Lubaczowski	1	5 280,00 zł
5	Powiat Zamojski	1	3 464,90 zł
6	Powiat Hrubieszowski	1	10 204,85 zł
7	Powiat Biłgorajski	1	1 749,91 zł
8	Powiat Zamojski	1	5 693,33 zł
Łącznie		10	103 928,79 zł

W placówkach opiekuńczo- wychowawczych w 2013r. przebywało 28 wychowanków, co obrazuje tabela nr 4. W ciągu roku do całodobowych placówek opiekuńczo wychowawczych trafiło 2 dzieci z terenu powiatu tomaszowskiego, 3 wychowanków usamodzielniało się, a 3 wychowanków trafiło do rodzin adopcyjnych.

Tabela 4. Dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych

Placówka opiekuńczo- wychowawcza	Liczba dzieci
Dom Dziecka w Zamościu	5
Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu	2
Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu	9
„Nasz Dom” Tuligłowy	3
Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Łabuniach	5
Wioska Dziecięca w Siedlcach	4
Łącznie	28

Za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w 2013r., na podstawie zawartych porozumień z powiatami prowadzącymi placówki, powiat tomaszowski poniósł wydatki na łączną kwotę 1 150 418,40 zł.

Pracownicy Centrum uczestniczyli w spotkaniach zespołów stałych do spraw oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej instytucjonalnej, organizowanych przez poszczególne placówki.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła zmiany stanu prawnego, który wpłynął na zmianę w sposobie funkcjonowania rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo- wychowawczych. Zmiany ustawowe wpłynęły również na wysokość nakładów finansowych powiatu na zabezpieczenie dzieciom bezpiecznego środowiska wychowawczego. Poniższa tabela obrazuje zmiany, jakie nastąpiły w tym zakresie w ciągu dwóch lat funkcjonowania ustawy w stosunku do roku 2011, tj. przed wprowadzeniem zmian ustawowych.

Tabela 5. Porównanie liczby rodzin i dzieci w rodzinach zastępczych i umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych oraz wydatki ponoszone na ten cel w latach 2011 i 2012 - 2013.

Wyszczególnienie	2011	2012	2013
Liczba rodzin zastępczych	53 w tym 48 spokrewnionych i 5 niespokrewnionych	58 w tym 44 spokrewnionych, 13- niezawodowych i 1 zawodowa	59 w tym 42 spokrewnionych, 16 niezawodowych i 1 zawodowa
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	79	89	82
Liczba nowo ustanowionych rodzin zastępczych	9	8	12
Liczba dzieci skierowanych do rodzin zastępczych	15	14	12
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych	14 /8 postanowień Sądu/	2 /jedno postanowienie Sądu/	2
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych ogółem	40	30	28
Wydatki na rodziny zastępcze w zł	490 402	609 099	614 275
Wydatki na placówki opiekuńczo – wychowawcze w zł	1 290 962	1 230 528	1 150 418,40

Wydatki ponoszone na dzieci w pieczy zastępczej w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o kwotę 5 176 zł. Wzrost wynikał z większej liczby rodzin zastępczych niezawodowych. Na placówki opiekuńczo -wychowawcze wydatkowano kwotę mniejszą o 80 110 zł. Kwota ta jest niższa niż w roku poprzednim, ponieważ w placówkach przebywało o 2 dzieci mniej.

Można jednocześnie stwierdzić, że dla rodzin zastępczych, w których wychowywało się 82 dzieci, wydatkowano znacznie mniej środków, niż na placówki opiekuńczo – wychowawcze, w których przebywało 28 dzieci.

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Centrum otaczało wsparciem wychowanków pieczy zastępczej. 20 wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą (zarówno rodzinną jak i instytucjonalną) po wejściu w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej usamodzielnianych jest na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów. Pozostałych 20 wychowanków usamodzielnia się na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy. Wszystkim usamodzielnianym udzielano pomocy w opracowywaniu i realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, wszechstronnego wsparcia, poradnictwa oraz wypłacano świadczenia pieniężne.

W 2013r. łącznie wypłacono 429 świadczeń na kontynuowanie nauki na kwotę 211 022,00 zł., z tego:

- 1) 33 wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 365 świadczeń na kwotę 179 306 zł.,
- 2) 7 wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej w liczbie 64 świadczeń na kwotę 31 716 zł.,

W okresie sprawozdawczym udzielano także pomocy na usamodzielnienie w formie pieniężnej i rzeczowej. Z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie skorzystały 3 osoby. Dwie wychowanki opuszczające placówkę opiekuńczo- wychowawczą otrzymały pomoc w wysokości 3 300 zł każda oraz pomoc na zagospodarowanie po 1500 zł. 1 osoba opuszczająca rodzinną pieczę zastępczą otrzymała pomoc na usamodzielnienie na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej na kwotę 4 941,00 zł.

4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych

Centrum dąży do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Prowadzi stały nabór kandydatów na rodziny zastępcze i zapewnia udział w bezpłatnym szkoleniu. Następnie udzielana jest rodzinom pomoc w nawiązaniu kontaktów z dziećmi, które mogą być wychowane w pieczy zastępczej. Wszystkim rodzinom zastępczym udzielana jest pomoc w wypełnianiu zadań wynikających z pieczy zastępczej.

5. Prowadzenie placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym

Na terenie powiatu tomaszowskiego nie funkcjonuje placówka opiekuńczo- wychowawcza. W związku ze zmianą zasad umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej aktualnie nie występuje konieczność utworzenia placówki opiekuńczo- wychowawczej na terenie powiatu. W przypadku konieczności zabezpieczenia dzieciom opieki w placówce podejmowana jest współpraca z powiatem zamojskim i miastem Zamość. Zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy zawierane jest porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości ponoszonych wydatków.

6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,

prowadzenia rodzinnego dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego

Centrum stale prowadzi nabór kandydatów na rodziny zastępcze, którym zapewnia bezpłatne szkolenie w tym zakresie. Dwóch pracowników Centrum posiada uprawnienia do prowadzenia szkoleń dla kandydatów. W 2013r. szkolenie ukończyły dwie rodziny zastępczej i podjęły funkcje rodzin zastępczych niezawodowych.

7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania: grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa

W 2013r. zorganizowano trening warsztatowo szkoleniowy dla 14 rodziców zastępczych w zakresie rozpoznawania wypalenia zawodowego i sposobów radzenia sobie z nim. Trening został przeprowadzony w dniach 11-12.10.2013r. w Ośrodku Szkolenia Kierowców „Cabrio” w Tomaszowie Lubelskim. Uczestnicy treningu otrzymali zaświadczenia o jego ukończeniu. Ponadto przeprowadzono superwizję indywidualną dla 20 rodziców zastępczych w wymiarze 1 godziny zegarowej w Ośrodku Szkolenia Kierowców „Cabrio”.

W ramach realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim projektu systemowego pn.: „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w 2013r. zorganizowano spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych. Była to kontynuacja spotkań zainicjowanych w roku 2012r. Zatrudniono na umowę zlecenie psychologa, który prowadził grupę wsparcia dla rodzin zastępczych w wymiarze 28 godzin dydaktycznych. Odbyło się siedem spotkań po cztery godziny. Spotkania odbywały się w budynku Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Lubelskim. Spotkania prowadzone przez psychologa podzielone były na dwa etapy. W pierwszej części poruszana była następująca problematyka: wyjazd dziecka na zorganizowany wypoczynek, wpływ rodziny na wybór przez dzieci form spędzania czasu wolnego, trudności adaptacyjne ucznia w szkole, uzależnienia młodych ludzi, zaburzenia psychiczne (anoreksja, bulimia), alkoholowy zespół płodowy, itd. W drugiej części poruszane były problemy sygnalizowane przez poszczególnych uczestników grupy. Podczas spotkań uczestnicy mieli możliwość wymiany informacji, zawarcia nowych znajomości, uzyskania wzajemnego wsparcia. Psycholog prowadzący spotkania ściśle współpracował ze starszym koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Korzystał ze sprzętów PCPR zakupionych ze środków EFS (rzutnik, laptop, i in.).

8. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Nabór kandydatów na rodziny zastępcze prowadzony jest stale przez Centrum. Informacje o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przekazywane były za pośrednictwem różnorodnych mediów, m.in. ogłoszenie na stronie internetowej, informacje na tablicy ogłoszeń, w czasopiśmie lokalnych, regionalnych, informacje udzielano osobom zainteresowanym telefonicznie bądź w siedzibie Centrum.

9. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej

Na wniosek Sądu tutejsze Centrum opiniuje kandydatów ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej. Opinię wydaje się na podstawie analizy sytuacji

osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów. W 2013r. wydano 12 opinii o kandydatach na rodziny zastępcze.

10. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W roku 2013r. kontynuowano szkolenie dla 4 osób, kandydatów na rodziny zastępcze, które rozpoczęło się we wrześniu 2012r. Ukończyły je 3 osoby i zostały ustanowione rodzinami zastępczymi niezawodowymi dla 2 dzieci.

11. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie zaświadczeń ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego

W 2013 roku na terenie powiatu tomaszowskiego nie funkcjonowały placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego, jak również nie zgłosił się kandydat do pełnienia funkcji dyrektora takiej placówki. Z tego względu Centrum nie przeprowadziło szkoleń na dla kandydatów na pełnienie funkcji dyrektora.

12. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby

Centrum umożliwiło 20 rodzinom zastępczym funkcjonującym na terenie powiatu udział w projekcie systemowym „Aktywność szansą rozwoju”. W ramach projektu 14 rodziców zastępczych ukończyło trening warsztatowo szkoleniowy w zakresie rozpoznawania wypalenia zawodowego i sposobów radzenia sobie z nim, a 20 rodziców skorzystało z superwizji indywidualnej, którą prowadził terapeuta. Ponadto rodzice zastępczy mieli możliwość spotykania się w ramach grupy wsparcia prowadzonej przez psychologa.

13. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych

W 2013r. umożliwiono rodzinom zastępczym spotkania w ramach grup wsparcia. Grupy prowadził psycholog.

14. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich

Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych są zgłaszane do ubezpieczenia przy rodzicach zastępczych, korzystają z bezpłatnej opieki lekarskiej i mają zapewniony dostęp do niezbędnych badań lekarskich.

15. Prowadzenie rejestrów danych i przekazywanie tych danych do właściwego sądu o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka został sporządzony w grudniu 2012r., a dane z rejestru przekazano do właściwego sądu. Dane w rejestrze są systematycznie aktualizowane.

16. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka

Centrum stale współpracowało z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie kompletowania dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej. W 2013 roku w 12 rodzinach zastępczych umieszczono 12 dzieci. W związku z powyższym Centrum nawiązywało kontakty z gminą pochodzenia dziecka w celu wymiany informacji oraz uzyskania danych o rodzinie dziecka, rezultatach pracy prowadzonej przez pracownika socjalnego i istnieniu lub braku możliwości powrotu dziecka do rodziny.

17. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

W ramach projektu systemowego utworzono Klub Wolontariatu, który przeszkolił wolontariuszy do świadczenia pracy na rzecz różnych kategorii beneficjentów projektu, w tym w rodzinach zastępczych. Rodziny zastępcze miały możliwość korzystania z pomocy wolontariuszy.

18. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi

Centrum stale współpracowało z w/w instytucjami w zakresie sporządzania oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz opracowywaniu planu pomocy dziecku.

19. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze stale korzystały ze specjalistycznego poradnictwa głównie pedagogicznego i prawnego udzielanego przez pracowników Centrum. Poradnictwo psychologiczne i terapia prowadzona była w razie potrzeb w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Ośrodku Interwencji Kryzysowej, a także w szkołach, do których uczęszczają wychowankowie.

20. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego

Rodziny zastępcze miały możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa prawnego w zakresie prawa rodzinnego świadczonego przez zatrudnionego w Centrum radcę prawnego.

21. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej

Informacja o całokształcie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej i opinia o zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej dokonywana była dla każdego wychowanka przynajmniej raz na 6 miesięcy. W wyznaczonych ustawą terminach informacje o całokształcie sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz opinie o zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej przekazywane były do sądu rodzinnego.

22. Prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz

prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę

Centrum stale prowadzi działalność, której celem jest pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze. Kandydaci mogą uzyskać od pracowników szczegółowe informacje dotyczące warunków, które należy spełnić, aby zostać rodziną zastępczą oraz informacje na temat szkolenia i całej procedury kwalifikacyjnej. Okoliczności dotyczące spełniania podstawowych warunków ustawowych ustala się na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej podczas wizyty w miejscu zamieszkania kandydatów oraz podczas spotkań w siedzibie Centrum. Kolejnym etapem są badania psychologiczno- pedagogiczne oraz szkolenie kandydatów. Uprawnienia do szkoleń kandydatów posiadają dwaj pracownicy Centrum.

Funkcjonujące rodziny zastępcze z terenu powiatu tomaszowskiego stale mogły liczyć na wsparcie merytoryczne, poradnictwo oraz pokierowanie w razie potrzeb do instytucji profesjonalnie zajmujących się konkretnymi problemami. Rodziny zastępcze miały możliwość uczestnictwa w spotkaniach grup wsparcia, wymiany doświadczeń z osobami sprawującymi pieczę zastępczą. W 2013r. umożliwiono rodzinom zastępczym udział w treningu warsztatowo- szkoleniowym z zakresu wypalenia zawodowego (wzięło w nim udział 14 osób) i superwizji indywidualnej (20 osób).

23. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Centrum nie zatrudnia psychologa oraz pedagoga specjalizujących się w tym zakresie. Realizację badań pedagogicznych i psychologicznych zlecono Organizatorowi Pieczy Zastępczej w Zamościu, który sporządził 6 opinii psychologiczno- pedagogicznych kandydatów poprzedzonych badaniami. Za powyższą usługę Centrum dokonało opłaty w wysokości 1 132 zł. Analiza sytuacji życiowej kandydatów prowadzona była przez pracowników Centrum.

24. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego

Na rzecz rodzin zastępczych prowadzone było poradnictwo specjalistyczne. Rodziny korzystały ze wsparcia ze strony pracowników Centrum, zapewniono im także możliwość udziału w grupach wsparcia oraz możliwość współpracy z psychologiem OIK.

25. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

W 2013 roku Centrum przekazywało sprawozdania w wersji elektronicznej przy wykorzystaniu systemu informatycznego SAC, posiadającego akceptację Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Sprawozdania z realizacji zadań, zarówno okresowe jak i jednorazowe przekazywane były do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz bezpośrednio do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Sprawozdania sporządzali merytoryczni pracownicy Centrum.

26. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

Tutejsze Centrum zgłasza dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ROPS Oddział w Zamościu. Zgłoszenie dziecka mimo, że ma charakter obligatoryjny, wymaga konsultacji z rodziną zastępczą, pedagogiem, psychologiem, pracownikiem gminy udzielającym pomocy rodzicom dziecka. W związku z tym na podstawie zebranych informacji sporządzana jest opinia o zasadności pobytu w pieczy zastępczej, która wraz ze zgłoszeniem winna być przekazana do Sądu i Ośrodka Adopcyjnego. W 2013r. zgłoszono 16 dzieci do Ośrodka Adopcyjnego.

27. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku

Na terenie powiatu funkcjonuje jedna rodzina zawodowa. Rodzina ta w minionym roku nie korzystała z pomocy rodziny pomocowej. W razie potrzeby planowane jest udzielenie tego typu wsparcia.

28. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Powiat za pośrednictwem Centrum w 2013 roku korzystał z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Aplikowano o środki z „Resortowego program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 –asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Otrzymano dotację ze środków MPiPS w wysokości 11 165,99 zł.

Aplikowano również o wsparcie zadania publicznego pod nazwą „Resortowy Program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2013” z przeznaczeniem na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dzieci przyjmowanych do rodzin zastępczych. Powiat otrzymał dotację ze środków MPiPS w wysokości 7 500,00 zł, przy zagwarantowaniu ze środków własnych wkładu w wysokości 7 500,00 zł.

29. Wytaczanie za rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne

Dyrektor Centrum wytacza powództwa o świadczenia alimentacyjne, składając w Sądzie odpowiednim dla miejsca zamieszkania rodzica pozew o zasądzenie alimentów na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W 2013 roku Dyrektor wytoczył 22 powództwa na rzecz 33 dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym złożono 18 pozwów na rzecz 27 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i 4 pozwy na rzecz 6 wychowanków placówek opiekuńczo- wychowawczych. 20 spraw sądowych zakończyło się wydaniem postanowień o zasądzeniu alimentów, zaś 2 rodziców złożyło odwołania. Jednocześnie prowadzona była praca z rodzicami zastępczymi, aby samodzielnie wnosili pozwy o zasądzenie alimentów na rzecz wychowywanych przez siebie dzieci.

30. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

Centrum organizowało pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo- wychowawcze poprzez wspieranie procesów usamodzielnienia, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Z osobami zamieszkałymi na

terenie naszego powiatu prowadzona była praca socjalna, ukierunkowana głównie na podejmowanie przez nie działań w ramach aktywizacji edukacyjnej, zawodowej i społecznej oraz uzyskanie świadczeń i pomocy materialnej zgodnie z przepisami prawa. Ponadto wychowankom zapewniana była możliwość udziału w projektach do nich adresowanych (stypendia pomostowe, projekt systemowy „Aktywność szansą rozwoju”), udzielana była również pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i życiowych.

31. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych

Powiat tomaszowski za pośrednictwem Centrum finansował świadczenia na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych. W roku 2013 w powiecie funkcjonowało 59 rodzin zastępczych, w których przebywało 82 dzieci, przy czym 58 dzieci w 42 rodzinach zastępczych spokrewnionych, 21 dzieci w 16 rodzinach zastępczych niezawodowych i 3 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej.

Łącznie na opiekę i wychowanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wydatkowano w roku 2013 kwotę 611 574 zł. (w tym świadczenia miesięczne na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, świadczenia jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych do rodzin zastępczych dzieci oraz dodatki na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dzieci niepełnosprawnych).

32. Finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne

Powiat tomaszowski finansował pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze. W roku 2013 pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki objęto 33 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, którym przyznano 365 świadczeń na kwotę 179 306 zł oraz 7 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, którym przyznano 64 świadczenia na kwotę 31 716 zł.

Udzielano także pomocy pieniężnej na usamodzielnienie w formie pieniężnej i rzeczowej. Z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie skorzystały 3 osoby. Dwie wychowanki opuszczające placówkę opiekuńczo-wychowawczą otrzymały pomoc w wysokości 3 300 zł każda oraz pomoc na zagospodarowanie po 1 500 zł. 1 osoba opuszczająca rodzinną pieczę zastępczą otrzymała pomoc na usamodzielnienie na podstawie dotychczasowych przepisów na kwotę 4 941,00 zł.

33. Ustalanie odpłatności rodzicom za pobyt ich dziecka w pieczy zastępczej oraz innym osobom zobowiązanym do odpłatności a wymienionym w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zobowiązani są do ponoszenia opłat z tego tytułu. W 2013 roku opłatę ustalono 13 rodzicom. Ponadto wydano 14 decyzji w sprawie odstąpienia od ustalania opłat, z uwagi na trudną sytuację dochodową, majątkową, zdrowotną i rodzinną rodzica, z uwzględnieniem Uchwały Nr XV/178/2012 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z 11 maja 2012r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty ponoszonej przez rodziców za pobyt

dziecka w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Lub. poz. 1798). Oprócz rodziców do ponoszenia opłat zobowiązani są również pełnoletni wychowankowie, którzy po osiągnięciu pełnoletności nadal pozostają w pieczy zastępczej. W 2013 roku wszczęto postępowanie wobec 2 osób, którym po przeprowadzeniu postępowania umorzono opłatę. Wysokość opłaty uzależniona była od wysokości dochodu osoby zobowiązanej (alimentów, renty rodzinnej, uposażenia rodzinnego).

34. Prowadzenie spraw związanych z obowiązkiem ponoszenia przez gminę właściwą wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w wysokości i warunkach określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą gmina, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie. W pierwszym roku pobytu dziecka jest to 10%, w drugim 30%, a w trzecim 50%. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku Centrum prowadziło 13 spraw związanych z obowiązkiem ponoszenia przez gminę właściwą w/w wydatków na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 sprawy na rzecz dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Łączne wpłaty gmin z tego tytułu w roku 2013 wyniosły 33 953 zł.

IV. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKREU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Podstawa prawna do realizacji zadań z rehabilitacji społecznej

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w art. 35a określa zadania, które realizuje powiat. Zadania dotyczące rehabilitacji społecznej wykonuje Centrum.

Powiat tomaszowski otrzymuje corocznie, zgodnie z algorytmem, środki finansowe pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki te zgodnie z Uchwałą nr XXIV/261/2013 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 26 marca 2013 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz wysokości środków przeznaczonych na ich realizację w powiecie tomaszowskim na 2013 rok z późn. zm. wydatkowane zostały na zadania określone w w/w ustawie. Inne działania na rzecz osób niepełnosprawnych, np. realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, „Programu wyrównywania różnic między regionami II” czy też włączenie osób niepełnosprawnych do aktywnej integracji z wykorzystaniem środków UE wynika z rozeznanych potrzeb. Przyczynia się jednocześnie do polepszenia pozycji osób niepełnosprawnych na rynku pracy i ułatwia ich funkcjonowanie w środowisku społecznym.

2. Opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych

W powiecie tomaszowskim podejmowane były działania w oparciu o „Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tomaszowskim na lata 2011-2015”. Program zawiera szeroki i kompleksowy plan działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Obejmuje wszystkie dziedziny i przejawy życia w aspekcie zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych, społeczności lokalnej i jest zgodny z założeniami „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych powiatu tomaszowskiego na

lata 2007-2015”. Działania wynikające z Programu realizowane były w trybie ciągłym. Sprawozdanie za rok 2013 z realizacji w/w Programu stanowi załącznik do „Raportu z realizacji Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych powiatu tomaszowskiego na lata 2007-2015 w roku 2013”.

3. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności

Działania te realizowane były na bieżąco i obejmowały kompleksowe wsparcie osób niepełnosprawnych. Wsparcie polegało na przyznawaniu pomocy materialnej w postaci dofinansowania ze środków PFRON, ale także obejmowało działania zmierzające do poprawy funkcjonowania osób niepełnosprawnych w wymiarze społecznym, zawodowym i osobistym.

Przychylając się do inicjatywy organów prowadzących Warsztaty Terapii Zajęciowej powiat tomaszowski podjął działania w celu zwiększenia liczby miejsc w WTZ w Tomaszowie Lubelskim. Od 1 grudnia 2013 roku Warsztat Terapii Zajęciowej w Tomaszowie Lubelskim rozszerzono o 5 nowych uczestników. W związku z tym zwiększone zostały środki finansowe o kwotę 6 165,00 zł ze środków PFRON oraz o kwotę 685,00 zł ze środków powiatu.

4. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny, a także organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych korzystały z porad Centrum. Informacje udzielane mieszkańcom powiatu dotyczyły głównie: uprawnień przysługujących podczas ubiegania się o wsparcie w instytucjach pomocy społecznej, możliwości ubiegania się przez osoby niepełnosprawne o dofinansowanie do zakupu niezbędnych przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego, zasad korzystania z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, procedur rozpatrywania wniosków o likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, możliwości ubiegania się w PZON, ZUS, KRUS o wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych lub o niezdolności do pracy, oraz procedury odwoławczej od tych orzeczeń, możliwości ubiegania się o świadczenia określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych, możliwości korzystania ze środków UE w ramach projektu systemowego „Aktywność szansą rozwoju”.

Udzielanie informacji nie było stale ewidencjonowane ze względu na to, że jest to czynność czasochłonna i przy tak dużej liczbie osób korzystających z wsparcia Centrum nie była możliwa do wykonania. Informacje udzielane były klientom zgłaszającym się do jednostki, jak również telefonicznie przez doradcę ds. osób niepełnosprawnych i inni pracowników.

5. Prowadzenie doradztwa na rzecz osób niepełnosprawnych

Udzielane poradnictwo i podejmowane działania miały na celu zwiększenie świadomości i wiedzy w zakresie ograniczeń zdrowotnych osób niepełnosprawnych oraz przybliżenie możliwości rozwoju i wyjścia z trudnych sytuacji życiowych. Poradnictwo specjalistyczne udzielane osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom odbywało się w trybie ciągłym i na bieżąco. Udzielono 83 porady, które dotyczyły głównie poradnictwa rodzinnego w sprawach opieki nad osobą niepełnosprawną, a także informacji o obowiązujących przepisach z zakresu zabezpieczenia społecznego oraz prawa rodzinnego i opiekuńczego. Poradnictwo udzielane było bezpośrednio w siedzibie Centrum, jak też i telefonicznie.

Pracownicy działu do spraw rehabilitacji społecznej brali udział w dniu 25 maja 2013 roku w spotkaniu organizowanym przez Oddział ZUS, w związku z „Dniem Otwartym w ZUS dla Osób Niepełnosprawnych”.

Ponadto stowarzyszenia działające w powiecie na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych na bieżąco były informowane o możliwościach uzyskania wsparcia

w swoich działaniach w ramach konkursów organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, programów m.in. „Aktywny Samorząd”, „Program wyrównywania różnic między regionami II”, inicjatywach organizacji działających lokalnie, konsultowane były również projekty dotyczące pozyskiwania środków finansowych na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców powiatu tomaszowskiego.

6. Opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa

Na potrzeby pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych za pośrednictwem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie przekazano pisemną informację o działaniach podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie tomaszowskim za rok 2012 dotyczącą m.in. realizacji zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, realizacji powiatowej strategii i programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz programów, projektów przy udziale środków unijnych.

7. Sporządzanie sprawozdawczości, analiz, raportów z realizowanych zadań

Na potrzeby PFRON sporządzane były kwartalne sprawozdania z realizacji zadań w ramach udzielonych dofinansowań ze środków Funduszu przekazanych algorytmem, jak również sprawozdania do Oddziału Lubelskiego PFRON z programów: pilotażowego programu „Aktywny samorząd” i „Programu Wyrównywania różnic między regionami II”. Obejmowały one zarówno liczbę osób, którym udzielono wsparcia finansowego, jak też kwotę wypłaconych środków finansowych, ogólną liczbę złożonych wniosków oraz zawartych umów. Ponadto na potrzeby różnych organów udostępniane były dane dotyczące skali niepełnosprawności na terenie powiatu tomaszowskiego m.in. dla Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, podmiotów realizujących projekty m.in. Fundacji Rozwoju Aktywności, Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych w Lublinie.

8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób

Stowarzyszenia działające w powiecie na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych na bieżąco były informowane o możliwościach uzyskania wsparcia w swoich działaniach w ramach otwartych konkursów organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, programów m.in. „Aktywny Samorząd”, „Program wyrównywania różnic między regionami II”, inicjatywach organizacji działających lokalnie.

9. Dofinansowanie:

a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W 2013 roku o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 185 osób niepełnosprawnych, posiadających aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (w tym 168 osób dorosłych oraz 17 dzieci) wraz z 36 opiekunami. Dofinansowanie przyznano i wypłacono 118 osobom na łączną kwotę 99 308,00 zł, w tym:

- 82 dorosłym osobom niepełnosprawnym – na kwotę 71 079,00 zł,
- 13 opiekunom dorosłych osób niepełnosprawnych – na kwotę 8 641,00 zł,
- 13 dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej – na kwotę 12 948,00 zł,
- 10 opiekunom dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – na kwotę 6 640,00 zł.

Z dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego zrezygnowało w 2013 roku 38 osób, natomiast 53 wnioski rozpatrzono negatywnie ze względu na brak środków finansowych.

b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Organizacje pozarządowe, które ubiegają się o dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, zobowiązane są w terminie do 30 listopada roku poprzedniego złożyć wnioski o dofinansowanie. Do 30.11.2012 roku wpłynęło 11 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w roku 2013.

Zgodnie z Uchwałą nr XXIV/261/2013 Rady Powiatu w Tomaszowie Lubelskim z dnia 26 marca 2013 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz wysokości środków przeznaczonych na ich realizację w powiecie tomaszowskim na 2013 rok nie przeznaczono środków finansowych na realizację tego zadania, dlatego wnioski zostały rozpatrzone negatywnie.

c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Na dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym w 2013 roku wykorzystano kwotę 176 274,02 zł. Przyjęto łącznie 520 wniosków (506 wniosków o dofinansowanie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz 14 wniosków o dofinansowanie w sprzęt rehabilitacyjny).

O dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych mogły ubiegać się osoby wymagające zaopatrzenia w tego typu przedmioty, które otrzymały na ten cel dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz gdy spełniły warunki dochodowe. W 2013 roku w ramach tego zadania przyznano i wypłacono dofinansowanie w kwocie 171 205,22 zł. 25 wniosków dotyczyło niepełnosprawnych dzieci i młodzieży, którym przyznano pomoc w wysokości 19 544,00 zł. Najczęściej dofinansowanie dotyczyło zakupu pieluchomajtek, cewników, worków do zbiórki moczu, aparatów słuchowych i wkładek usznych, wózków inwalidzkich, protez oraz butów ortopedycznych.

Ponadto w ramach w/w zadania 10 osobom niepełnosprawnym udzielono dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Na ten cel wydatkowano kwotę 5 068,80 zł. Dzięki dofinansowaniu osoby niepełnosprawne zakupiły rotory rehabilitacyjne, rowery rehabilitacyjne, orbitreki, rower magnetyczny, materac rehabilitacyjny.

d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W 2013 roku o dofinansowanie likwidacji barier technicznych ubiegało się 16 osób niepełnosprawnych, natomiast o dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu 6 osób niepełnosprawnych. W związku z tym, że na realizację barier technicznych oraz barier w komunikowaniu się w 2013 roku nie przeznaczono środków finansowych, wnioski na ten cel zostały rozpatrzone negatywnie.

O likwidację barier architektonicznych ubiegało się natomiast 24 osoby niepełnosprawne. Pozytywnie rozpatrzono i wypłacono dofinansowania dla 18 wnioskodawców na łączną kwotę 96 640,85 zł, w tym:

- 4 dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej – w kwocie 19 688,61 zł,
- 14 dorosłym osobom niepełnosprawnym – w kwocie 76 952,24 zł.

Dofinansowania przeznaczono na podjazdy dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, likwidację progów, dostosowanie pomieszczeń (łazienka, korytarz, kuchnia) do potrzeb osoby mającej trudności w poruszaniu się, montaż podłóg antypoślizgowych.

Z dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych w 2013 roku zrezygnowało 4 osoby, natomiast 2 wnioski rozpatrzone negatywnie.

e) rehabilitacji dzieci i młodzieży

Rehabilitacja dzieci i młodzieży zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON odbywa się poprzez realizację innych zadań. W ramach tych zadań dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przyznano dla 25 dzieci na kwotę 19 544,00 zł, do turnusu rehabilitacyjnego przyznano dla 13 dzieciom oraz 10 opiekunom na kwotę 19 588,00 zł, oraz dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych dotyczące przystosowania łazienki i wykonania podjazdu przyznano 4 dzieciom na kwotę 19 688,61 zł.

f) tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika

W 2013 roku nie zgłosiła się żadna osoba niepełnosprawna wymagająca pomocy w tym zakresie.

10. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz nadzór nad ich działalnością

W 2013 roku na to zadanie przeznaczono łącznie kwotę 1 897 450,00 zł, z tego 1 707 705,00 zł pochodziło ze środków PFRON i stanowiło 90% kosztów działalności warsztatów. Pozostałe 10%, tj. 189 745,00 zł sfinansowano ze środków powiatu. W powiecie tomaszowskim funkcjonują trzy warsztaty terapii zajęciowej:

- 1) Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelskim. Do 30 listopada 2013 roku Warsztat liczył 40 uczestników. Od dnia 1 grudnia 2013 roku rozszerzono Warsztat o 5 uczestników. Całkowity koszt funkcjonowania warsztatu z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania wyniósł w 2013 roku 664 450,00 zł, z czego ze środków PFRON pochodziło 598 005,00 zł, tj. 90% rocznego utrzymania Warsztatu oraz kwota 66 445,00 zł, czyli 10% kosztów funkcjonowania ze środków powiatu.
- 2) Warsztat Terapii Zajęciowej w Muratynie prowadzony przez Urząd Gminy Łaszczów. W 2013 roku terapią w tej placówce objętych było 45 uczestników. Całkowity koszt funkcjonowania Warsztatu z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania wyniósł w 2013 roku 739 800,00 zł, z czego ze środków PFRON pochodziło 665 820,00 zł, tj. 90% rocznego utrzymania Warsztatu oraz kwota 73 980,00 zł, czyli 10% kosztów funkcjonowania ze środków powiatu.
- 3) Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grabowicy prowadzony przez Urząd Gminy w Suścu. W 2013 roku terapią w tej placówce objętych było 30 uczestników. Całkowity koszt funkcjonowania Warsztatów z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania wyniósł w 2013 roku 493 200,00 zł, z czego ze środków PFRON pochodziło 443 880,00 zł, tj. 90% rocznego utrzymania Warsztatów oraz kwota 49 320,00 zł, czyli 10% kosztów funkcjonowania ze środków powiatu.

11. Przygotowywanie projektów dokumentów określających treść zawieranych porozumień i umów przez organy powiatu z innymi organami lub jednostkami dotyczących prowadzonych spraw

Zadanie to realizowane było poprzez przygotowywanie projektów umów i porozumień zarówno z innymi instytucjami i podmiotami jak i osobami indywidualnymi. Przygotowywano projekty umów dotyczących dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, projekty umów na przyznanie pomocy dla osób niepełnosprawnych w ramach pilotażowego programu

„Aktywny samorząd”, projekty umów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II”, projekty umów o przekazanie środków dla WTZ i in.

W dniu 1 lutego 2013 roku podpisano porozumienie w sprawie określenia warunków i sposobu przekazywania środków finansowych z tytułu rehabilitacji 2 uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Oszczowie pochodzących z terenu powiatu tomaszowskiego. Powiat tomaszowski przekazał na ten cel środki za 2013 rok w łącznej wysokości 3 288,00 zł. W dniu 30 sierpnia 2013 roku podpisano porozumienie w sprawie pokrycia kosztów rehabilitacji w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Tomaszowie Lubelskim mieszkańca Powiatu Biłgorajskiego. Powiat Biłgorajski przekazał na ten cel środki za 2013 rok, w łącznej wysokości 1 644,00 zł.

12. Przeprowadzanie doraźnych kontroli u beneficjentów w zakresie likwidacji barier, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

W 2013 roku w ramach realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” przeprowadzona została kontrola wykorzystania przedmiotu dofinansowania przez beneficjentów pomocy. Kontroli podlegało 10% zawartych w 2012 roku umów dofinansowania, w każdym z obszarów w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Z kontroli sporządzone zostały protokoły.

W zakresie likwidacji barier architektonicznych przeprowadzane były kontrole po zakończeniu prac związanych z przystosowaniem miejsca zamieszkania do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych przez pracownika Centrum, inspektora nadzoru budowlanego, przy udziale wykonawcy prac oraz osoby niepełnosprawnej.

13. Obsługa administracyjna Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Tomaszowie Lubelskim

W ramach w/w zadania na wniosek Przewodniczącego lub innych członków Społecznej Rady organizowane były posiedzenia i przygotowywane materiały m.in. opinie do projektów uchwał w sprawie podziału środków finansowych PFRON, w sprawie projektów ujętych we wnioskach i wystąpieniu powiatu tomaszowskiego o przyznanie środków PFRON na realizację „Programu wyrównywania różnic między regionami II”, w sprawie inicjowania działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie tomaszowskim i inne.

W 2013 roku odbyło się 6 spotkań, w tym dwa spotkania zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „Krok za Krokiem” z Zamościa celem zapoznania osób niepełnosprawnych i organizacji z „Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych”.

14. Realizacja programów i projektów wynikających z Unii Europejskiej

Do udziału w projekcie systemowym „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim, do aktywizacji społecznej i zawodowej w ramach kontraktów socjalnych zakwalifikowano 25 osób niepełnosprawnych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, będących w wieku aktywności zawodowej oraz będących mieszkańcami powiatu tomaszowskiego. Osoby niepełnosprawne uczestniczyły w kursach i szkoleniach odpowiednio dobranych do swoich możliwości i zainteresowań.

Dzięki projektowi systemowemu zorganizowano również „Wyjazd szkoleniowo-rehabilitacyjny” dla 70 niepełnosprawnych osób w wieku aktywności zawodowej z terenu powiatu tomaszowskiego, oraz 6 opiekunów i 2 wolontariuszy. W terminie od 3.09 do 20.09.2013 roku odbył się 18 dniowy wyjazd rehabilitacyjno-szkoleniowy w ośrodku wypoczynkowym „Gniewko” w DarłóWKu. Uczestnikami były osoby z różnego rodzaju dysfunkcjami m.in. narządu ruchu w tym osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim,

narządu wzroku, z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi, epilepsja, ze schorzeniami neurologicznymi, po mastektomii, chorobami układu krążenia, oddechowego, z chorobami wydzielania wewnętrznego i przemiany materii, z cukrzycą z chorobami onkologicznymi. Beneficjenci byli zakwaterowani w ośrodku przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych położonym 50 m od piaszczystej plaży. W ramach wyjazdu odbyły się interesujące kursy i szkolenia. Ponadto uczestnicy wyjazdu korzystali z zabiegów rehabilitacyjnych zgodnie z zaleceniem lekarza.

15. Realizacja programów i projektów wynikających z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz programów rządowych

„Program wyrównywania różnic między regionami II”

Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W ramach realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami II” pozyskano środki finansowe PFRON wg umowy nr WRR/000129/03/D z dnia 09 września 2013 roku z późn. zm. w łącznej wysokości 300 325,00 zł, w tym na realizację projektów w wysokości 293 000,00zł oraz obsługę programu w wysokości 7 325,00zł. Zrealizowano projekty:

- 1) Zakup mikrobusu dla WTZ w Grabowicy przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich 70 000,00 zł dla Gminy Susiec- Obszar D,
- 2) Zakup autobusu dla WTZ w Muratynie przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich 153 000,00 zł dla Gmina Łaszczów-obszar D,
- 3) Zakup mikrobusu przeznaczonego do przewozu osób niepełnosprawnych 70 000,00 zł dla Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tomaszowie Lubelskim- obszar D.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd”.

W ramach realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2013 roku pozyskano środki finansowe PFRON w łącznej wysokości 200 043,54 zł., w tym:

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową - w łącznej kwocie 141 209,92 zł, z czego dofinansowano 23 wnioski:

- Obszar A, Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B – 1 wniosek na kwotę 1 488,00 zł,
- Obszar B, Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – 8 wniosków na kwotę 53 441,00 zł,
- Obszar B, Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – 2 wnioski na kwotę 3 999,92 zł,
- Obszar C, Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 6 wniosków na kwotę 72 148,00 zł,
- Obszar C, Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 6 wniosków na kwotę 10 133,00 zł,

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym - w łącznej kwocie 45 905,00 zł, z czego dofinansowano 34 wnioski.

5 wniosków zostało rozpatrzonych negatywnie na etapie weryfikacji formalnej

V. WDRAŻANIE PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z EFS

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim od 2008 roku realizuje projekt systemowy p.n. „Aktywność szansą rozwoju”. Projekt realizowany jest na podstawie Umowy ramowej z dnia 30 lipca 2008 roku nr POKL.07.01.02-06-011/08-00 zawartej pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie a Centrum w ramach Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałania 7.1.2: Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W 2013 roku kwota alokacji na projekt wyniosła 987 477,60 zł, z czego 103 685,16 zł stanowiło wkład własny powiatu. W związku z powstałymi oszczędnościami poprzetargowymi całkowita kwota wydatkowana na działania projektowe wyniosła 930 197,14 zł

Celem nadrzędnym projektu była Aktywizacja społeczno – zawodowa 175 mieszkańców powiatu tomaszowskiego w 2013 roku. W związku z powstałymi oszczędnościami liczbę uczestników projektu zwiększono do 176 osób. Wszyscy uczestnicy projektu łącznie musieli spełnić 3 kryteria: zamieszkiwanie na terenie powiatu tomaszowskiego, wiek aktywności zawodowej (15-64 lata), korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej. Do projektu kwalifikowane były zarówno osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo jak i zatrudnione.

Beneficjenci objęci byli wsparciem w ramach 4 Programów Aktywności Lokalnej (PAL), Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych (PISZON) i Kontraktów socjalnych.

1. Program Aktywności Lokalnej pn. „Wychowankowie” skierowany był do 15 osób w wieku 15-25 lat, będących wychowankami rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo - wychowawczych, umieszczonych w tych formach opieki na podstawie orzeczenia Sądu, pochodzących z terenu powiatu tomaszowskiego. Osoby te charakteryzuje bardzo wysoki poziom wykluczenia społecznego. Mają one zdecydowanie utrudniony start w dorosłe życie. W ramach PAL aktywizowano młodzieży w oparciu o różne instrumenty aktywnej integracji, w tym przede wszystkim integracji społecznej, edukacyjnej oraz zawodowej. Osoby z tej grupy brały udział w kursach i szkoleniach zawodowych, kursie prawa jazdy, kursach maturalnych i językowych, wyjazdowym treningu kompetencji. Otrzymali także voucher do kina, materiały promocyjne, osoby będące poza terenem miasta otrzymały zwrot kosztów dojazdu na szkolenia i kursy.
2. Program Aktywności Lokalnej pn. „Rodziny zastępcze” skierowany był do rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu tomaszowskiego, otrzymujących świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w niej dzieci. Działaniami aktywizującymi objętych zostało 20 rodzin zastępczych oraz ich otoczenie. W ramach PAL odbyła się aktywizacja osób i ich rodzin w oparciu o instrumenty aktywnej integracji oraz działania środowiskowe. Osoby z tej grupy uczestniczyły w kursach i szkoleniach zawodowych, kursie komputerowym, kursach językowych, kursie prawa jazdy, wyjeździe terapeutyczno- wychowawczym, treningu warsztatowo szkoleniowym w zakresie rozpoznawania wypalenia zawodowego i sposobów radzenia sobie z nim, odbyły superwizję indywidualną, brały również udział w spotkaniach grupy wsparcia. Każda z osób dostała voucher do kina, materiały promocyjne, osoby poza terenem miasta otrzymały zwrot kosztów dojazdu na szkolenia i kursy.
3. Program Aktywności Lokalnej pn. „Dobry Start” skierowany był do 25 osób młodych w wieku 18-24 lata z terenu powiatu tomaszowskiego, zamieszkujących zarówno tereny wiejskie, jak i miejskie, znajdujących się na początku drogi zawodowej, nie potrafiących poruszać się po rynku pracy z powodu braku lub niewielkiego doświadczenia

zawodowego. Uczestnicy poprzez udział w projekcie zdobyli umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz nowe kompetencje i kwalifikacje, co poprawiło ich sytuację na rynku pracy, a jednocześnie wpłynęło na podniesienie samooceny i poprawiło funkcjonowanie społeczne. Osoby z tej grupy uczestniczyły w kursach i szkoleniach zawodowych, kursie aktywnego poszukiwania pracy, warsztatach zakładania własnej firmy, doradztwie zawodowym, kursie prawa jazdy, wyjazdowym treningu kompetencji społecznych, jedna osoba odbyła staż zawodowy. Beneficjenci otrzymali również voucher do kina oraz materiały promocyjne. Osoby mieszkające poza miastem dostały zwrot kosztów dojazdu na szkolenia i kursy.

4. Program Aktywności Lokalnej pn. „Uwierz w siebie” skierowany był do 21 osób w wieku 25-30 lat z terenu powiatu tomaszowskiego, zamieszkujących zarówno tereny wiejskie, jak i miejskie, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na niewielki doświadczenie zawodowe, mające trudności w podjęciu zatrudnienia. Poprzez udział w projekcie uczestnicy zdobyli umiejętności aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz nowe kompetencje i kwalifikacje, co poprawiło ich sytuację na rynku pracy, a jednocześnie miało pozytywny wpływ na podniesienie samooceny i poprawę funkcjonowania społecznego. Uczestnicy z tej grupy brali udział w kursach i szkoleniach zawodowych, doradztwie zawodowym, kursie prawa jazdy, kursach językowych, wyjazdowym treningu kompetencji społecznych. Jedna osoba odbyła staż zawodowy. Beneficjenci dostali dodatkowo voucher do kina oraz materiały promocyjne. Osoby mieszkające poza miastem dostały zwrot kosztów dojazdu na szkolenia i kursy.
5. Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Wyjazd rehabilitacyjno-szkoleniowy”. Wyjazd skierowany był do 70 osób niepełnosprawnych, trwał 18 dni i był odpowiedzią na występujące wśród mieszkańców powiatu tomaszowskiego problemy. Trudności w poruszaniu się powodują problemy w codziennym funkcjonowaniu, a także utrudniają lub uniemożliwiają korzystanie z życia społecznego, wyjazdów, imprez kulturalnych, sportowych i in. W ramach wyjazdu odbyła się aktywizacja niepełnosprawnych mieszkańców powiatu tomaszowskiego w oparciu o instrumenty aktywnej integracji oraz działania środowiskowe i pracę socjalną. Beneficjenci uczestniczyli w szkoleniach i kursach, takich jak kurs fotografii cyfrowej, kurs obsługi komputera z obsługą internetu, odbyli także trening aktywności zawodowej oraz trening kompetencji i umiejętności społecznych, warsztaty z komunikacji interpersonalnej oraz trening asertywności z elementami autoprezentacji, korzystali z zabiegów rehabilitacyjnych dobranych odpowiednio do schorzeń, otrzymali również voucher do kina i materiały promocyjne.
6. Do kontraktów socjalnych zakwalifikowano 25 osób niepełnosprawnych z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, będących w wieku aktywności zawodowej oraz będących mieszkańcami powiatu tomaszowskiego. Osoby niepełnosprawne uczestniczyły w kursach, szkoleniach zawodowych odpowiednio dobranych do ich możliwości i zainteresowań, kursie komputerowym, kursie prawa jazdy, kursach językowych oraz zabiegach rehabilitacyjnych. Jedna osoba odbyła staż zawodowy. Każdy z beneficjentów dostał voucher do kina, materiały promocyjne. Osoby będące spoza terenu miasta otrzymały zwrot kosztów dojazdu na szkolenia i kursy.

Na podstawie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie przeprowadzony został otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu promocji i organizacji wolontariatu w formie powierzenia realizacji zadania. W drodze konkursu w sierpniu 2013 roku powierzono organizacji pozarządowej realizację zadania polegającego na utworzeniu i prowadzeniu Klubu Wolontariatu. Na ten cel przeznaczono kwotę 10 000 zł. Klub Wolontariatu funkcjonował w terminie sierpień – grudzień 2013 roku. W ramach Klubu podpisano 23 umowy z wolontariuszami. Wolontariusze uczestniczyli w wyjeździe studyjnym

do: hospicjum Małego Księcia w Lublinie i Zamojskiego Centrum Wolontariatu oraz wzięli udział w szkoleniach tematycznych: Idea pracy wolontariusza, Animacja społeczna, Animacja czasu wolnego, Komunikacja pozawerbalna, Szkolenie z zakresu prawa dotyczącego wolontariatu, Pierwsza pomoc przedmedyczna, Opieka nad dziećmi, Opieka nad osobami niepełnosprawnym oraz w warsztatach z umiejętności wykorzystywania nowych technologii, motywacji do bycia wolontariuszem i bezinteresownej pomocy innym, samodzielnego wykonywania ozdób i biżuterii, „Jak organizować wydarzenia publiczne”.

Wydatki w projekcie pogrupowane były w ramach 6 zadań: aktywna integracja – kwota na zadanie: 633 832,86 zł, praca socjalna – kwota na zadanie: 106 774,67zł, zasiłki i pomoc w naturze – kwota na zadanie: 103 685,16zł, zarządzanie projektem – kwota na zadanie: 101 065,50 zł, koszty pośrednie – kwota na zadanie: 42 119,41 zł.

Podczas realizacji projektu systemowego Centrum prowadziło postępowania zgodnie z ustawą z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych /Dz.U. z 2010 Nr 113, poz. 759 z późn. zm./.

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzone były w trybie przetargu nieograniczonego. Centrum przeprowadziło 7 postępowań na łączną kwotę 379 165,47 zł.

Tabela 6. Wykaz postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Lp.	Nazwa zamówienia	Firma realizująca zamówienie	Szacowana wartość zamówienia	Kwota udzielonego zamówienia
1.	Zorganizowanie i przeprowadzenie 18 dniowego wyjazdu szkoleniowo-rehabilitacyjnego w ramach projektu „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	BIURO TURYSTYCZNE SKARBEK ul. Jana z Kolna 4/18, 76-270 Ustka	177 800,00 zł 44 233, 25 euro	161 538,00 zł 40 187, 58
2.	Zorganizowanie i przeprowadzenie kursów prawa jazdy, w ramach projektu „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Zub Marian ul. Gminna 25 B, 22-400 Zamość	67 155,00 zł 16 706, 88 euro	55 305,00 zł 13 758, 31 euro
3.	Organizacja i przeprowadzenie grupowych szkoleń dla uczestników projektu systemowego „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.	Ośrodek Szkolenia, Doksztalcania i Doskonalenia Kadr KURSOR Piotr Wasak ul. Przemysłowa 9, 22-400 Zamość	26 059,00 zł 6 482, 98 euro	24 200,00 zł 7 960, 99 euro
4.	Zorganizowanie letniego wyjazdu terapeutyczno - wypoczynkowego dla 32 dzieci rodzin zastępczych powiatu tomaszowskiego, w ramach projektu „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	POLTUR POLSKA Sp. z o. o. ul. Prosta 53, 65-783 Zielona Góra	32 000,00 zł 7 960, 99 euro	30 147,00 zł 7 500,00 euro
5.	Organizacja i przeprowadzenie grupowych szkoleń dla uczestników projektu systemowego „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.	Agencja Rozwoju Roztocza Sp. z o.o. ul. Łaszczowiecka 9 22-600 Tomaszów Lubelski	76 000,00 zł 18 907, 35 euro	68 347,47 zł 17 003, 55 euro
6.	Zorganizowanie i przeprowadzenie wyjazdowego treningu kompetencji społecznych w Górach Świętokrzyskich dla klientów Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim w ramach projektu „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	Magdalena Siśkiewicz NEW CHALLENGE ul. Rydlówka 5/113 30-363 Kraków	24 800,00 zł 6 169, 76 euro	21 000,00 zł 5 224,40 euro
7.	Zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia z zakresu podstaw technik fotografii dla beneficjentów projektu „Aktywność szansą rozwoju” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	LUBELSKA SZKOŁA FOTOGRAFII Karol Zienkiewicz ul. Szewska 4 20-086 Lublin	23 100,00 zł 5 746,84 euro	18 628,00 zł 4 634,29 euro
Łącznie			426 914,00	379 165,47

VI. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2014 ROK

Zgodnie z art.112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /Dz. U. z 2013, poz. 182 z późn. zm./ kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie ze zdiagnozowanymi na terenie powiatu tomaszowskiego potrzebami wskazane byłoby zainicjowanie lub kontynuowanie następujących działań:

1. Dążenie do pozyskiwania środków pozabudżetowych, które ułatwią realizację zadań ustawowych.
2. Polepszenie warunków lokalowych Centrum.
3. Dążenie do zwiększenia liczby miejsc w Ośrodku Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi z 20 na 25, dążenie do osiągnięcia określonych w przepisach standardów oraz pozyskania środków z budżetu państwa na ten cel.
4. Dążenie do osiągnięcia standardów przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz do pozyskania środków na ten cel z budżetu państwa.
5. Wymiana windy dostosowanej do przewozu osób niepełnosprawnych w budynku Domu Pomocy Społecznej w Tyszowcach ze względu na zużycie istniejącego urządzenia, wykonanie oddymiania klatek schodowych, wymiana wyposażenia w pokojach dla mieszkańców, zakup nowoczesnego sprzętu rehabilitacyjnego oraz dążenie do pozyskania środków na ten cel.
6. Podnoszenie kwalifikacji pracowników jednostek pomocy społecznej.
7. Zapewnienie supervizji.
8. Kontynuowanie działań związanych z przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu poprzez zastosowanie form aktywnej integracji.
9. Dążenie do pozyskania specjalistów w zakresie terapii długoterminowej.
10. Poszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami realizującymi zadania na rzecz rodziny.

Zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz.U. z 2013 roku, poz. 135 z późn. zm./ Centrum w składanym coroczne sprawozdaniu przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Po rocznym okresie wdrażania w/w ustawy możliwe jest określenie działań, których realizacja przyczyniłyby się do podniesienia jakości świadczonych usług:

1. Opracowanie trzyletniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.
2. Rozwój Zespołu ds. pieczy zastępczej zgodnie z wymogami ustawy.
3. Zatrudnienie psychologa.
4. Promowanie w środowisku lokalnym rodzinnych form pieczy zastępczej
5. Prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
6. Podnoszenia kwalifikacji zawodowych kadry zespołu do spraw pieczy zastępczej, doradztwo zawodowe.
7. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w poprawnym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zapewnienie pomocy psychologicznej, pedagogicznej oraz prawnej w szczególności w zakresie prawa rodzinnego, organizowanie pomocy wolontariuszy
8. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych.

9. Zacieśnienie współpracy powiatu z gminami (koordynatorów z asystentami rodziny) w celu umożliwienia dziecku powrotu do rodziny naturalnej.
10. Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.
11. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym.
12. Pozyskiwanie środków zewnętrznych/ pozabudżetowych na realizację zadań związanych z systemem pieczy zastępczej.

Sprawozdanie sporządzano w oparciu o informacje sporządzone przez poszczególnych pracowników, źródła własne oraz materiały otrzymane od jednostek organizacyjnych powiatu tomaszowskiego.

Tomaszów Lubelski, kwiecień 2014 rok

Zatwierdził: